

جلد دوم

آشنایی با جاسوسی تلفنی وراه مقابله با آن

الْحَمْدُ لِلَّهِ

ایمن گستر حصین

مقدمه:

از آنجا که هر چیز باارزشی در صورت عدم حفاظت و مراقبت مورد سرقت و سوءاستفاده دشمن و یا افراد خائن قرار خواهد گرفت، وجود اطلاعات باارزش در یک سازمان، شرکت و یا حتی در خانواده نیز همیشه مورد طمع افراد فاسد و یا سرویس‌های اطلاعاتی خواهد بود که هر کدام با انگیزه‌های خاص خود سعی در به‌دست آوردن آن اطلاعات دارند.

اطلاعات همواره یک ابزار قدرت بزرگ محسوب می‌شده و این موضوع آن قدر مهم بوده که تبدیل به یک ضرب‌المثل شده است؛ اگر بخواهیم عبارت knowledge is power را به زبان انگلیسی یا العلم قدرة در زبان عربی را به زبان فارسی بیان کنیم، همان شعر معروف حکیم فردوسی خواهد شد که "توانا بود هر که دانا بود".

همان‌طوری که هر کاری در بدو انجام آن نیاز به اطلاعات دارد، روش‌های به‌دست آوردن اطلاعات نیز متفاوت بوده و از تنوع زیادی برخوردار می‌باشد؛ ولی به‌طور کلی انتخاب این روش‌ها به دو عامل بستگی دارد:

الف- امکانات، تجهیزات و توانمندی افرادی که قصد تحصیل آن اطلاعات را دارند.

ب- ارزش و طبقه‌بندی اطلاعات موردنظر.

درحقیقت اگر بخواهیم رابطه این دو عامل با یکدیگر را بررسی کنیم، باید بگوییم که هرچه اطلاعات برای صاحب آن ارزش زیادی داشته باشد، از آن مراقبت بیشتری خواهد نمود و بالطبع راه تحصیل آن نیز به همان میزان پیچیده‌تر خواهد شد.

در قرن حاضر که تولید، گردش، انتشار و نگهداری اطلاعات عمدتاً به‌وسیله فناوری‌های پیشرفته و ابزارهای فنی صورت می‌گیرد، بهترین راه برای به‌دست آوردن آنها هم از طریق سیستم‌های فنی می‌باشد.

تلفن، یکی از پرمصرف‌ترین لوازم ارتباطی مورد استفاده در تمام شرکت‌های خصوصی، سازمان‌های دولتی و خانواده‌ها می‌باشد که از طریق آن روزانه میلیاردها تماس برقرار شده و اطلاعات گوناگونی جابجا می‌گردد و به همین دلیل توجه سرویس‌های جاسوسی به این وسیله برای به‌دست آوردن اطلاعات و درواقع جاسوسی تلفنی کاملاً طبیعی می‌باشد.

هدف از این درس، این است که شما مخاطب محترم اولاً با تمام وجود احساس کنید که اطلاعات محیط کارتان و حتی اطلاعات خانوادگی شما همیشه مورد طمع افراد مغرض می‌باشد؛ ثانیاً با یکی از متداول‌ترین روش‌های نشت اطلاعات که همان تلفن می‌باشد، آشنا شوید و ثالثاً همان‌طور که شیوه‌ها و شگردهای تخلیه تلفنی را یاد می‌گیرید، روش‌های مقابله با آن را نیز فراگیرید. البته بدیهی است که صرف داشتن دانش به‌تنهایی کارساز نمی‌باشد؛ بلکه مثل همه موارد دیگر در اینجا هم دانش به همراه عمل مفید و مؤثر خواهد بود.

دلایل انتخاب تلفن به عنوان بهترین راه کسب اطلاعات:

○ امکان دسترسی به آن در تمام اماکنی که اطلاعات وجود دارد.

○ ارزان بودن استفاده از آن

○ امن بودن آن نسبت به دیگر روش‌های جاسوسی

○ امکان استفاده از نام و شغل پوششی در هنگام بهره‌گیری از آن

سابقه افشاء اطلاعات از طریق تلفن را می‌توان همزمان با اختراع این وسیله دانست؛ ضمن اینکه هرروز روش‌های آن پیچیده‌تر و خطرناک‌تر می‌شود. در این درس قصد داریم شما را با انگیزه‌های جاسوسی تلفنی و روش‌های آن و نهایتاً شیوه‌های مقابله با تخلیه (جاسوسی) تلفنی آشنا کنیم.

درخصوص جاسوسی تلفنی با انگیزه‌های امنیتی دو سؤال مطرح می‌گردد که پاسخ به آنها اهمیت و ضرورت این درس را نشان می‌دهد:

۱- به نظر شما چند درصد از اطلاعات و اخبار کشور از طریق تخلیه تلفنی به دست دشمنان ایران زمین می‌افتد؟

پاسخ: نزدیک به ۸۰ درصد اطلاعات کشور توسط تخلیه تلفنی از تمامی اقشار جامعه به دست دشمنان این مرز و بوم می‌افتد.

۲- دشمن در تخلیه تلفنی به دنبال چیست و چه کسانی در معرض تخلیه تلفنی هستند؟

پاسخ: دشمن در تخلیه تلفنی به دنبال اطلاعاتی است که از نظر ما ارزش چندانی ندارد؛ ولی برای او ارزشمند محسوب می‌شود و در واقع اطلاعات ما مکمل جورچین اطلاعاتی اوست؛ به همین دلیل برای این کار هیچ محدودیت سنی اعمال نداشته و از کودکان ۶ ساله تا سالمندان ۹۰ ساله را مورد تخلیه قرار می‌دهند.

تعاریف:

تعریف اصطلاحی جاسوسی تلفنی:

تلاش آگاهانه جهت دستیابی به اطلاعات دارای طبقه‌بندی از طریق تماس تلفنی و با بهره‌گیری از غفلت و فریب مخاطب را جاسوسی تلفنی می‌نامند.

تعریف تخلیه تلفنی:

دستیابی به اطلاعات از طریق تماس تلفنی به همراه فریب را تخلیه تلفنی می‌گویند.

تعریف اطلاعات:

به هر نوع داده‌ای که امکان ارزش‌گذاری داشته باشد، اطلاعات گفته می‌شود.

تعریف سرویس جاسوسی:

به مرکزی که در جهت کسب اطلاعات از حوزه حریف اقدام می‌نماید، سرویس اطلاعاتی گفته می‌شود.

تعریف طبقه‌بندی اطلاعات:

نوعی ارزش‌گذاری اطلاعات که برای اماکن، اسناد و اشیاء به کار می‌رود.

ایمن گستر حصین

تعریف فریب:

به نوعی رفتار گفته می‌شود که طی آن مخاطب را تحت تأثیر قرار می‌دهند تا به خواسته فریب‌دهنده عمل نماید.

تعریف جمع‌آوری اطلاعات:

هرگونه اقدامی که برای به‌دست آوردن اطلاعات انجام می‌گیرد، جمع‌آوری اطلاعات گفته می‌شود.

تعریف هدف:

در مباحث اطلاعاتی به جایی و یا کسی گفته می‌شود که قرار است مورد توجه و جمع‌آوری اطلاعات واقع گردد.

تعریف پوشش:

به اقدامی گفته می‌شود که برای مخفی نمودن هویت واقعی یک فرد صورت می‌گیرد.

انگیزه‌های جاسوسی تلفنی:

تاریخچه جاسوسی تلفنی نشان می‌دهد که انگیزه‌های جاسوسی تلفنی به دو دسته تقسیم می‌گردند: انگیزه‌های امنیتی و انگیزه‌های غیرامنیتی.

الف: انگیزه‌های امنیتی

بخش عمده‌ای از جاسوسی‌های تلفنی، انگیزه‌های امنیتی دارند که معمولاً از سوی سرویس‌های جاسوسی انجام گرفته و به شرح زیر است:

- جمع‌آوری اطلاعات درخصوص مشکلات داخلی جامعه به منظور بهره‌برداری تبلیغی

- شناسایی مشکلات دستگاه‌های اجرایی جهت بهره‌برداری تبلیغی در راستای ناکارآمد نشان دادن نظام

- کسب اطلاعات در راستای دامن زدن به اختلافات جناح‌های سیاسی کشور

- تلاش آگاهانه برای ایجاد اختلافات مذهبی، سیاسی و قومی در داخل کشور

- کسب اطلاعات با هدف اخلاف در روابط جمهوری اسلامی با مجامع بین‌المللی

- تکمیل اطلاعات در حوزه‌های هسته‌ای، دور زدن تحریم‌ها، اطلاعات نظامی و حوادث و وقایع داخلی

- کسب اطلاعات در مورد سفرهای خارجی مسئولین کشوری و لشگری و هیئت‌های اعزامی به مجامع بین‌المللی.

- فروش اطلاعات به کشورهای متخاصم

- تکمیل اطلاعات جهت انجام

عملیات‌های ترور، سرقت، بمب‌گذاری و ...

- تکمیل اطلاعات جهت اخلاف در امورات اقتصادی، فرهنگی و ... کشور

ب: انگیزه‌های غیرامنیتی

بررسی‌های انجام‌شده روی سوابق تخلیه تلفنی نشان می‌دهد که این روش معمولاً از سوی افراد شخصی و یا باندهای تبهکار انجام می‌گیرد؛ انگیزه این افراد که برای رسیدن به اهداف غیرامنیتی خود از این روش استفاده می‌نمایند، شامل موارد زیر است:

- فروش اطلاعات

- اخاذی

- تبهکاری (سرقت، آدم‌ربایی، قاچاق و ...)

- تحت فشار قراردادادن سوژه‌ها

- رقابت‌های اقتصادی (جاسوسی صنعتی)

مراحل تخلیه تلفنی:

این مراحل به سه دسته کلی تقسیم می‌گردد:

الف : قبل از انجام تخلیه تلفنی

افراد و تشکیلاتی که قصد جاسوسی تلفنی دارند، (اعم از اینکه انگیزه‌های غیرامنیتی داشته باشند یا انگیزه‌های امنیتی) قبل از اینکه وارد عملیات اصلی تخلیه تلفنی شوند، باید چند کار انجام دهند که به صورت خلاصه عبارتند از:

- شناسایی هدف (محل وجود اطلاعات)
- به دست آوردن شماره تلفن محل موردنظر
- شناسایی فرد موردنظر در هدف
- بررسی شخصیت افراد پاسخ‌گوی تلفن (مانند ترسو بودن یا نوع زبان و لهجه طرف)
- به دست آوردن اطلاعات (هر چند کوچک و بی‌ارزش) برای استفاده در عملیات اصلی
- انتخاب پوشش مناسب (مثل نهاد ریاست جمهوری، قوه قضائیه، اداره اطلاعات، دیوان محاسبات، اداره بیمه، اداره مالیات، اداره آگاهی و ...)
- انتخاب روش مناسب برای تخلیه تلفنی (ترجم، از موضع بالا، ایجاد حس همکاری و ...)
- تهیه داستان مناسب (سناریو)
- شناسایی زمان مناسب

ب : حین انجام عملیات

گاهی جهت رسیدن به شماره تلفن یک رئیس دستگاه اجرایی، ابتدا وضعیت کارمندان آن دستگاه و یا خانواده رئیس را بررسی می‌کنند و مواردی اتفاق افتاده که شماره تلفن همراه رئیس یک دستگاه اجرایی را با روش‌های گوناگون از همسر و یا راننده وی دریافت کرده‌اند.

این اقدامات به‌طور کلی عبارتند از:

- اجرای مناسب پوشش
- اجرای صحیح سناریو
- استفاده از روان‌شناسی ارتباطات
- ضبط کل مکالمه

ج : بعد از انجام عملیات تخلیه تلفنی

- تجزیه و تحلیل مکالمه
- ایجاد پوشه برای هر مکالمه
- بهره‌برداری از اطلاعات به دست آمده در مکالمات بعدی

شگرها و روش‌های تخلیه تلفنی:

- برخورد از موضع بالا
- ایجاد حس ترحم و همدردی (خود را هم‌فکر جا زدن با مخاطب)

- ندادن اجازه و فرصت برای سؤال کردن

- تعریف و تمجید نمودن از مخاطب (عملیات روانی)

- تهدید و برخورد

- ارائه اطلاعات (هرچند بی ارزش) برای شروع صحبت

- ارائه شماره نمابر برای دریافت اطلاعات کتبی

- تماس با پوشش خبرنگار و در قالب بررسی خبر

- تماس تحت عنوان مؤسسه نظرسنجی (ابتدا با سؤالات ساده و بسته و سپس سؤالات هدفمند و باز)

- ارائه و دریافت ایمیل در موارد خواص

- دعوت به جلسه (واقعیت این است که این جلسات هیچ وقت برگزار نشده است).

- ارائه شماره تلفن قبل از درخواست مخاطب (درواقع یک نوع پیش دستی است).

گاهی موضوع صحبت، برگزاری سمینار یا نشست علمی، ارائه مقاله، مصاحبه مطبوعاتی و ... بوده و خواستار اطلاعات از مخاطب پیرامون افراد و پروژه های علمی و اداری می گردند.

راه کارهای مقابله با تخلیه تلفنی:

اساس جاسوسی تلفنی بر غفلت و فریب بنیان نهاده شده است؛ بنابراین برای مقابله با این وضعیت بایستی ضمن حفظ هوشیاری و مراقبت از فریبکاری دشمن، مدت زمان صحبت کردن با تلفن را تا جایی که ممکن است کم و کوتاه نماییم.

سایر روش های پیشگیری از جاسوسی تلفنی عبارتند از:

- هرگونه اطلاعات درون سازمانی که دانستن آن برای عموم جایز نیست، دارای ارزش است و نمی بایست فاش گردد.

- دادن اطلاعات به تماس‌گیرنده را موقوف به تماس تلفنی خودتان کنید تا ضمن اخذ شماره تلفن وی و بررسی آن نسبت به برقراری تماس با آمادگی قبلی اقدام نمایید.

- از منتظر گذاشتن مخاطب در اثناء تماس تلفنی به‌شيوه قرار دادن گوشی روی میز خودداری کنید.

- هنگام استفاده از تلفن به این موضوع اندیشیده شود که ممکن است نفر سومی هم در حال شنیدن مکالمه باشد.

- مسائل کاری و اطلاعات مربوطه را همواره از مجاری رسمی (از جمله اتوماسیون) به سلسله مراتب سازمانی انتقال دهید.

- در صورتی که تماس‌گیرنده به موارد ضعف شما اشاره کرد یا در صورت عدم ارائه اطلاعات، شما را تهدید به از دست دادن شغل نمود، اعتنا نکنید.

- تماس مشکوک را به حفاظت اطلاعات یا رده‌های بالاتر گزارش نمایید.

- کودکان را در این زمینه توجیه نموده و تا جای ممکن از پاسخ‌گویی تلفن به‌وسیله آنان جلوگیری نماییم.

- آموزش‌های لازم به اعضای خانواده داده شود که به هیچ عنوان شماره‌تلفن یا اطلاعات خود را به اشخاص ناشناس ندهند.

- در صورتی که لازم است تماس‌گیرنده را به فرد دیگری ارتباط دهید، پیش از انتقال مکالمه، مشخصات تماس‌گیرنده و ارزیابی خود از وی را به نفر ثالث اعلام کنید.

- اگر تماس تلفنی توسط شخص دیگری به شما ارتباط داده شده، پیش از شروع مکالمه از ارتباط دهنده سؤال کنید که آیا شخصاً از هویت تماس‌گیرنده اطمینان حاصل نموده و یا خود او چنین ادعایی مطرح نموده است.

ایمن گستر حصین

- یکی از مهمترین راه‌های پیشگیری از جاسوسی تلفنی، رعایت میزان نیاز به اطلاعات است؛ با رعایت این اصل، هرکس اطلاعاتی را در اختیار دارد که در راستای وظایف شغلی خود به آن نیازمند است؛ پس قبل از ارائه اطلاعات به افراد، این نکته را همیشه به‌خاطر داشته باشید. (حیطه‌بندی)

- کارشناسان و کارمندان به‌دلیل سروکار دائم با برنامه‌ها و پروژه‌های کاری خود به مرور زمان نسبت به حساسیت و اهمیت اطلاعات مربوطه کم توجه می‌شوند؛ لذا ضروری است به انحاء گوناگون و به صورت دائمی درخصوص اهمیت مسائل فنی و اطلاعات مربوطه توجیه شوند و هشیاری لازم ایجاد گردد.

- برای مقابله با جاسوسی تلفنی، لزومی به بدخُلقی و تندگویی با تماس‌گیرندگان نیست؛ بلکه ضمن حفظ هوشیاری و دقت در پاسخ به سؤالات، بایستی اصول اخلاقی را رعایت کرد.

- در پاسخگویی به تماس‌های تلفنی ناشناس ابتدا تلاش کنید به هویت واقعی تماس‌گیرنده حساس باشید؛ چراکه ممکن است فرد مذکور در تماس‌های اولیه، قصد ایجاد آشنایی با مخاطب، شناخت پاسخ‌دهندگان به تلفن، عادی‌سازی تماس‌ها و نیز کاهش ضریب حساسیت مخاطب را داشته باشد تا در مراحل بعدی نیازمندی‌های اطلاعاتی خود را مطرح کند.

- در صورتی که تماس‌گیرنده ناشناس با بهانه‌ها و دلایل گوناگون درخواست اخذ شماره تلفن دیگر همکاران شما را داشت، از ارائه آن پرهیز کنید.

- در ساعات پایانی وقت اداری بیشتر مراقب تماس‌های مشکوک باشید و تحت هیچ شرایطی به امنیت تلفن اعتماد نکنید.

- به شماره ثبتی تماس‌گیرنده در گوشی تلفن خود اطمینان نکنید؛ چراکه ابزاری ساخته شده که می‌تواند هر شماره‌ای را به عنوان شماره تماس‌گیرنده نمایش دهد.

ایمن گستر حصین

تلفن، یکی از پرمصرف‌ترین لوازم ارتباطی مورد استفاده در تمام شرکت‌های خصوصی، سازمان‌های دولتی و خانواده‌ها می‌باشد که از طریق آن روزانه میلیاردها تماس برقرار شده و اطلاعات گوناگونی جابجا می‌گردد و به همین دلیل توجه سرویس‌های جاسوسی به این وسیله برای به دست آوردن اطلاعات و در واقع جاسوسی تلفنی کاملاً طبیعی می‌باشد.

ایمن گستر حصین
www.ig-hassin.com